
Dokument s plenarne sjednice

B9-0176/2021

8.3.2021

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednika Unije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

podnesen u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o sukobu u Siriji – deset godina nakon ustanka
(2021/2576(RSP))

Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Saskia Bricmont, Francisco Guerreiro, Rosa D'Amato, Mounir Satouri, Ernest Urtasun, Erik Marquardt, Bronis Ropè, Ignazio Corrao, Alviina Alametsä, Margrete Auken, Jordi Solé, Tineke Strik
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Rezolucija Europskog parlamenta o sukobu u Siriji – deset godina nakon ustanka (2021/2576(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Siriji, posebno onu od 15. ožujka 2018. o stanju u Siriji¹, od 18. svibnja 2017. o strategiji EU-a za Siriju² i od 24. listopada 2019. o turskoj vojnoj operaciji na sjeveroistoku Sirije i njezinim posljedicama³,
- uzimajući u obzir izjave za medije Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) od 8. veljače 2021. o petoj konferenciji Europske unije o Siriji koja će se održati u Bruxellesu i od 16. siječnja 2021. o Siriji i novom ministru vanjskih poslova koji je dodan na popis sankcija,
- uzimajući u obzir izjave potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o Siriji,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o Siriji, uključujući one od 14. listopada 2019. o sjeveroistočnoj Siriji i od 3. travnja 2017. o usvajanju strategije EU-a za Siriju,
- uzimajući u obzir najnovija izvješća Neovisne međunarodne istražne komisije o Sirijskoj Arapskoj Republici, koju je osnovalo Vijeće UN-a za ljudska prava (UNHRC), posebno izvješća od 2. ožujka i 21. siječnja 2021. te izvješća od 15. rujna, 7. srpnja i 2. ožujka 2020.,
- uzimajući u obzir priopćenja za medije UNHCR-a od 1. ožujka 2021. o nestancima i pritvorima radi suzbijanja oprečnih mišljenja koja su obilježila desetljeće sukoba u Siriji, od 18. veljače 2021. o tzv. „vojnim rješenjima” u Siriji koja su rezultirala desetljećem smrti, poricanja i razaranja te od 15. rujna 2020. o Istražnoj komisiji UN-a o Siriji: nitko nije čist – iza prvih linija i naslova, naoružani akteri i dalje podvrgavaju civile užasnom i sve ciljanijem zlostavljanju, od 7. srpnja 2020. o neobuzdanim kršenjima ljudskih prava i ratnim zločinima u ratom razorenom Idlibu suočenom s pandemijom: izvješće Istražne komisije UN-a o Siriji te od 28. ožujka 2020. o Istražnoj komisiji UN-a o Siriji: s obzirom na globalnu pandemiju koja je počela izbijati i u Siriji, potrebno je zaustaviti borbu i poduzeti hitne korake kako bi se spriječila još veća tragedija,
- uzimajući u obzir relevantne rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a o Siriji, a posebno rezolucije br. 2533 (2020), 2504 (2020), 2449 (2018), 2401 (2018), 2393 (2017), 2254 (2015) i 2139 (2014),
- uzimajući u obzir zaključne napomene Odbora UN-a za prava djeteta od 6. ožujka 2019.

---

¹ SL C 162, 10.5.2019., str. 119.

² SL C 307, 30.8.2018., str. 117.

³ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0049.

o petom periodičnom izvješću Sirijske Arapske Republike,

- uzimajući u obzir izjavu UNICEF-a od 28. veljače 2021. o sigurnoj reintegraciji i repatrijaciji sve djece u kampu al-Hol i na sjeveroistoku Sirije te UNICEF-ovo izvješće o humanitarnoj situaciji u cijeloj Siriji 2020. od 2. veljače 2021.,
  - uzimajući u obzir odluku koju je donio odbor u okviru fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima djeteta o postupku obavješćivanja, u pogledu komunikacija br. 79/2019 i br. 109/2019, od 2. studenoga 2020., kojom se od Francuske zahtijeva da poduzme diplomatske mjere potrebne za osiguranje zaštite prava na život i integriteta djece, uključujući pristup bilo kakvoj liječničkoj skrbi koja im može biti potrebna,
  - uzimajući u obzir ažurirano izvješće o sigurnosti opskrbe hranom u Siriji Svjetskog programa za hranu (WFP) iz ožujka 2020. i tzv. „brzi poziv upomoć” WFP-a od 19. veljače 2021. Humanitarnoj zračnoj službi UN-a,
  - uzimajući u obzir najnovija izvješća o stanju u zemlji Ureda UN-a za koordinaciju humanitarnih poslova, posebno od 2. ožujka 2021. i 17. veljače 2021.,
  - uzimajući u obzir instrumente UN-a za ljudska prava kojih je i Sirija potpisnica, uključujući Konvenciju protiv mučenja i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja,
  - uzimajući u obzir Ženevsku konvenciju iz 1949. i njezine dodatne protokole,
  - uzimajući u obzir Priopćenje iz Ženeve od 30. lipnja 2012.,
  - uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a 71/248 od 21. prosinca 2016. o uspostavi međunarodnog, nepristranog i neovisnog mehanizma za pomoć u istrazi i kaznenom progonu osoba odgovornih za najteže zločine prema međunarodnom pravu počinjene u Sirijskoj Arapskoj Republici od ožujka 2011.,
  - uzimajući u obzir Rimski statut Međunarodnoga kaznenog suda,
  - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je rat u Siriji prerastao u jednu od najgorih humanitarnih katastrofa u posljednje vrijeme te da i dalje ima katastrofalne posljedice za sirijsko stanovništvo; budući da se tim sukobom, koji podupiru i produbljuju vanjski akteri, sve više destabilizira širu regiju i druga područja;
- B. budući da je tijekom kontinuiranog vojnog sukoba koji uskoro ulazi u svoju 11. godinu trajanja život izgubilo više od 400 000 ljudi, mahom civila, te da su Sirijci morali trpjeti golema zračna bombardiranja gusto naseljenih područja, napade kemijskim oružjem i moderne opsade za vrijeme kojih bi se stanovništvo izgladnjivalo na srednjovjekovni način;
- C. budući da su sve sukobljene strane, uključujući vladine snage, protuvladine naoružane skupine i terorističke organizacije s popisa UN-a Hay’at Tahrir al-Šam i Daeš, počinile zločine, povrede i prekršaje ljudskih prava koji se mogu kategorizirati kao zločini protiv

čovječnosti i ratni zločini, uključujući izvansudska ubojstva, mučenje i zlostavljanje, prisilne nestanke, masovna i proizvoljna uhićenja, ciljane i neselektivne napade na civile, kolektivno kažnjavanje, napade na zdravstveno osoblje i uskraćivanje pristupa hrani i vodi; budući da prema međunarodnom pravu zaraćene strane moraju poduzeti odgovarajuće mjere za zaštitu civila i civilne infrastrukture;

- D. budući da je prije početka sukoba Sirijska Arapska Republika imala više od 22 milijuna stanovnika; budući da je do 7. siječnja 2021. raseljeno više od 11,5 milijuna stanovnika, što je otprilike polovina predratnog stanovništva, od kojih je njih 6,2 milijuna raseljeno unutar zemlje, a 5,3 milijuna ih je registrirano kao izbjeglice, u prvom redu u susjednim zemljama, ali sve češće i kao globalna dijaspora;
- E. budući da je broj interno raseljenih osoba i dalje visok, sa stalnim pritokom novih raseljenih osoba; budući da su zima i poplave koje su uslijedile pogodile oko 121 000 osoba na 304 lokacije interno raseljenih osoba na sjeverozapadu Sirije, što je dodatno otežalo situaciju već ionako iznimno ranjivom stanovništvu;
- F. budući da se za ubijanje i sakaćenje civila, počinjenje međunarodnih zločina i dodatno pogoršanje stanja ljudskih prava u Siriji koristilo različitim oružjem i sustavima oružja, uključujući improvizirano oružje i oružje koje je proizvedeno u trećim zemljama te koje se ili prodalo ili isporučilo sukobljenim stranama; budući da se člankom 1. koji je zajednički četirima Ženevskim konvencijama od država zahtijeva da se suzdrže od poticanja, pomaganja ili asistiranja drugim stranama u počinjenju kršenja međunarodnog humanitarnog prava, uključujući pružanjem financijskih sredstava i nabavom oružja;
- G. budući da je sukob imao posebno ozbiljan utjecaj na živote i ljudska prava djece u Siriji, s brojnim žrtvama, pritvaranjem, mučenjem, uključujući silovanje i seksualno ropstvo, te prisilnim novačenjem za izravno sudjelovanje u sukobu; budući da je više od 2,6 milijuna djevojčica i dječaka napustilo svoje domove te je interno raseljeno i da je na mentalno zdravlje mnoge sirijske djece duboko utjecala te i dalje utječe sušta okrutnost sukoba; budući da se djecu u Siriji dovodi u opasnost od apatridnosti jer ih se ne može upisati u matične knjige rođenih te im se ne mogu izdati identifikacijske isprave; budući da milijuni djece godinama ne pohađaju školu, a trenutno je njih 2,8 milijuna van školskog sustava;
- H. budući da 80 % Sirijaca živi ispod granice siromaštva, a njih 6,1 milijun je nezaposleno ili se ne školuje; budući da su financijska kriza u susjednom Libanonu i valutna kriza koja je uslijedila te dosad nezabilježena deprecijacija nacionalne valute, zajedno s posljedicama pandemije bolesti COVID-19, dodatno pogoršale gospodarske izgleda i dovele do nesigurnosti opskrbe hranom za više od 9,3 milijuna Sirijaca; budući da više od 11,1 milijuna ljudi u Siriji i dalje treba humanitarnu pomoć; budući da je Europska unija najveći donator humanitarne pomoći u Siriji i u susjednim zemljama, s više od 20 milijardi EUR koje je od početka krize namijenila za humanitarnu, razvojnu, gospodarsku i stabilizacijsku pomoć;
- I. budući da su jednostrane mjere prisile vlade SAD-a protiv Sirijske Arapske Republike, kao i ograničenja koja je nametnula sirijska vlada u pogledu isporuke humanitarne pomoći u područjima pod kontrolom vlade, doprinijele gospodarskom uništenju civila,

uz gospodarsku štetu već prouzročenu sukobom; budući da je u nekim područjima učinak jednostranih sankcija i drugih ograničenja dodatno oslabio sposobnost humanitarnih aktera da pružaju pomoć zbog većih cijena i manje dostupnosti ključnih proizvoda na lokalnim tržištima;

- J. budući da je pristup zdravstvenoj skrbi ugrožen uslijed kombinacije namjernih napada vladinih snaga na zdravstvene ustanove, bolnice i medicinske radnike, uzgredne štete nanese tim objektima i odlaska zdravstvenih radnika; budući da je pandemija bolesti COVID-19 dodatno ugrozila ionako ranjivo stanovništvo u Siriji;
- K. budući da je u svojoj zadnjoj javno ažuriranoj verziji iz 2016. Program UN-a za ljudska naselja (UN-Habitat) iznio da u sirijskim gradovima ima 760 000 oštećenih stambenih jedinica i da je Svjetska banka 2017. procijenila da je 7 % stambenog fonda uništeno, a 20 % oštećeno; budući da se, osim raseljavanja i uništenja, Sirijcima redovito uskraćuje povratak u njihova mjesta podrijetla, u velikoj mjeri zbog ograničenja pristupa koji je uvela vlada i zbog straha od uhićenja u ponovno osvojenim i prethodno opkoljenim područjima, posebno u pokrajinama Rif Damashq, Dara, Quneitra, Homs, Hama i Alep, kao i područjima pod nadzorom sirijske nacionalne vojske i sirijskih demokratskih snaga na sjeveroistoku Sirije;
- L. budući da je nedostatak sigurnosti u pogledu stanovanja, zemljišta i prava vlasništva za milijune pogođenih Sirijaca ciljano otežan zakonodavstvom, politikama i praksama donesenim od 2011., uključujući nedavne vladine zakonodavne izmjene kojima se predviđaju novčane kazne u iznosu od 8000 USD ili zapljena imovine kao sankcija protiv osoba koje nisu odslužile vojni rok prije navršene 43. godine; budući da to ukazuje na sustavno poticanje reorganizacije upravljanja pravima vlasništva u Siriji, a istodobno daje povoda zabrinutosti u pogledu toga hoće li svi Sirijci s imovinskim interesima, posebno raseljeno i izbjegličko stanovništvo, moći ostvariti svoja prava;
- M. budući da je utjecaj sukoba na civile duboko rodno uvjetovan te da su djevojčice i žene nerazmjerno pogođene i viktimizirane na više osnova, uključujući ograničenja slobode kretanja i silovanje, seksualno zlostavljanje i sustavnu diskriminaciju;
- N. budući da su neki od kampova za prisilno raseljene osobe, kao što su al-Hol i Roj, postali zatvorenički logori s desecima tisuća osoba nezakonito lišenih slobode i bez izgleda za suđenje u sljedećih nekoliko godina, uključujući strane državljanke i više od 22 000 strane djece pripadnika barem 60 različitih nacionalnosti, među kojima i država članica EU-a, koji su ondje zarobljeni zbog nesprenosti vlada svojih matičnih država da ih odande izbave; budući da je al-Hol najveći kamp za raseljene osobe u Siriji te da u njemu boravi 62 tisuće osoba, pri čemu više od 90 % njih čine žene i djeca; budući da je velika većina te djece u dobi ispod pet godina te da se nosi s teškim zdravstvenim problemima; budući da su uvjeti u kampovima al-Hol i Roj iznimno loši te da je sigurnosna situacija vrlo zabrinjavajuća; budući da je prema podacima o nedavnim tragičnim događajima u siječnju ubijeno 20 osoba, a u veljači je u požaru koji je izbio u kampu al-Hol smrtno stradala jedna žena i troje djece, dok je najmanje 20 osoba ozlijeđeno;

- O. budući da je Sud EU-a u svojoj presudi u predmetu *Ruiz Zambrano* iz 2011.⁴ izričito naveo da je odbijanjem dozvole roditelju da sa svojom djecom boravi na europskom teritoriju djeci uskraćeno njihovo pravo na građanstvo EU-a;
- P. budući da su za vrijeme trajanja sukoba različite strane počinile brojne napade na kulturnu baštinu, uključujući uništavanje i pljačkanje arheoloških nalazišta koje je počinio Daeš, napade Ahrara al-Šama na citadelu iz 13. stoljeća u staroj jezgri Alepa, te ravnjanje sa zemljom, pljačkanje i uništavanje arheoloških nalazišta i jezidskih svetišta i grobova u Afrinu koje je počinila sirijska nacionalna vojska;
- Q. budući da unatoč osnivanju sirijskog ustavnog odbora uz posredovanje UN-a u rujnu 2019., čime se nastojalo okupiti strane sukobljene u Siriji, još uvijek nije uspostavljen dijalog niti su dogovorena rješenja;
- R. budući da niz međunarodnih aktera i dalje utječe na sukobljene strane u Siriji te ih podržava i podupire, uključujući Rusiju, SAD, Iran, Tursku, Katar i Izrael; budući da je unatoč kontinuiranoj primjeni prekida vatre između Rusije i Turske iz ožujka 2020. u Siriji i dalje aktivno pet stranih vojnih postrojbi te da je rizik od regionalne eskalacije i dalje visok; budući da je, unatoč tome što je ovo najduže razdoblje od početka sukoba tijekom kojeg nijedan teritorij nije preuzela druga strana, situacija na prvim linijama borbe na sjeverozapadu i dalje nestabilna, uz artiljerijske napade koji se izmjenjuju s obje strane, izvješća o civilnim žrtvama i mogućom daljnjom eskalacijom; budući da se vojna ofenziva nastavlja, uključujući redovite vojne upade Izraela i najnoviji zračni napad SAD-a od 25. veljače 2021., kojem su meta bile sirijske paravojne postrojbe koje podupire Iran i u kojem su uništeni brojni objekti i navodno ubijene 22 osobe;
- S. budući da su prema izvješću društva *Conflict Armament Research*, koje je financirao EU, na temu oružja Islamske države⁵, Bugarska i Rumunjska u više navrata izvezile velike količine oružja i streljiva u SAD i Saudijsku Arabiju, koje je zatim u nekim slučajevima bilo ponovno preneseno nedržavnim skupinama u Siriji i Iraku, što je u izravnoj suprotnosti s posebnim obvezama u pogledu zabrane ponovnog izvoza; budući da se u tom izvješću navodi da su takvi neovlašteni ponovni prijenosi „važan izvor oružja i streljiva Islamske države”; budući da su ti sustavni i opetovani ponovni prijenosi u suprotnosti s klauzulama potvrda o krajnjem korisniku; budući da su države članice EU-a u skladu sa sedmim mjerilom pravno obvezujućeg Zajedničkog stajališta Vijeća 2008/944/ZVSP o izvozu oružja⁶ obvezne uzeti u obzir ta kršenja obveza pri budućim odlukama o izdavanju dozvola za izvoz;
- T. budući da je Vijeće 3. travnja 2017. donijelo strategiju EU-a za Siriju, u kojoj se navodi šest ključnih ciljeva: okončanje rata putem stvarne političke tranzicije, promicanje konstruktivne i uključive tranzicije, odgovaranje na humanitarne potrebe najranjivijih Sirijaca, promicanje demokracije, ljudskih prava i slobode govora jačanjem organizacija civilnog društva u Siriji, promicanje odgovornosti za ratne zločine i potpora otpornosti

---

⁴ Presuda Suda (veliko vijeće) od 8. ožujka 2011. u predmetu C-34/09, *Gerardo Ruiz Zambrano v. Office national de l'emploi (ONEm)*.

⁵ Oružje Islamske države: tri godine istrage u Iraku i Siriji (engl. *Weapons of the Islamic State: A three-year investigation in Iraq and Syria*), prosinac 2017.

⁶ SL L 335, 13.12.2008., str. 99.

sirijskog stanovništva i društva; budući da su restriktivne mjere koje je EU poduzeo protiv sirijske vlade na temelju članka 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na snazi od 2011.;

- U. budući da će se ministarska konferencija o potpori budućnosti Sirije i regije održati 29. i 30. ožujka 2021. u Bruxellesu te će joj cilj biti zadržati fokus međunarodne zajednice na Siriji;
1. izražava najdublju zabrinutost zbog dugotrajnog, desetogodišnjeg rata u Siriji, koji je obilježen vanjskim djelovanjem, unutarnjom rascjepkanošću i trajnim patnjama civila i građana;
  2. duboko žali zbog izostanka napretka u pronalaženju političkog rješenja sukoba u Siriji; podsjeća da ne postoji održivo vojno rješenje sukoba te poziva sve strane da u potpunosti poštuju odredbe rezolucije VSUN-a;
  3. ponovno osuđuje, na najoštriji mogući način, zlodjela, ratne zločine i rašireno kršenje ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava koje uz podršku svojih saveznika provode snage Asadova režima, kao i nedržavne oružane skupine; poziva sve strane da hitno zaustave i spriječe ta kršenja; podržava preporuke nedavnog izvješća Neovisne međunarodne istražne komisije za Sirijsku Arapsku Republiku, uključujući trenutno puštanje na slobodu svih osoba koje su proizvoljno pritvorene, kao i žena, djece, nemoćnih te osoba s invaliditetom i starijih osoba, kao i poziv da se omogući neovisan nadzor objekata za pritvor te bezuvjetan pristup neovisnih promatrača svim mjestima pritvora, kao i da se u njima poboljšaju uvjeti;
  4. poziva na pružanje podrške civilnim žrtvama i preživjelim žrtvama sukoba kao i njihovim obiteljima, uključujući psihosocijalnu potporu, te nadalje poziva na ulaganje napora u olakšavanje identifikacije nestalih ili odvedenih osoba; poziva na osnivanje neovisnog mehanizma s međunarodnim mandatom za koordiniranje i objedinjavanje zahtjeva u pogledu nestalih osoba, osobito nasilno odvedenih osoba; smatra da bi zadaće tog mehanizma trebale uključivati sljedeće: utvrđivanje elemenata potrebnih za učinkovito i djelotvorno praćenje i identifikaciju nestalih i odvedenih osoba, pomoć u konsolidaciji zahtjeva podnesenih brojnim nevladinim i humanitarnim organizacijama te koordinaciju prijedloga sukobljenim stranama u cilju pronalaska nestalih osoba ili njihovih ostataka, uključujući one koji su pokopani u masovnim grobnicama;
  5. zgrožen je činjenicom da su utjecajne treće zemlje prisutne u Siriji, iako su od početka bile upoznate s razmjerom zločina počinjenih u Siriji i iako su podupirale političko rješenje, istodobno povećavale svoju vojnu uključenost, čime se naglasila internalizacija sukoba te su zaraćene strane opskrbljivale novcem, borbama i oružjem, bez obzira na to što se time omogućavalo vršenje zločina; poziva sve treće zemlje koje su prisutne u Siriji da odmah povuku svoje postrojbe, predaju sva nezakonito okupirana područja i da odigraju konstruktivnu ulogu u rješavanju sukoba;
  6. u tom kontekstu potvrđuje kontinuirano prvenstvo ženevskog procesa pod vodstvom UN-a i podupire napore posebnog izaslanika UN-a u cilju osiguranja stvarne političke tranzicije u skladu s rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a; ponovno ističe važnost uključivanja žena u postupak rješavanja sukoba, u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a br. 1325; naglašava važnost podupiranja rada Ustavnog odbora za

Siriju, koji podupire UN, kako bi se postigle trajne pozitivne promjene; poziva EU i države članice da utječu na sve strane kako bi pokazali podršku Ustavnom odboru za Siriju i da uspostave mehanizam praćenja kako bi se UN-u omogućilo da prati sva izvješća o svakoj vrsti prijetnje ili uznemiravanja protiv članova Ustavnog odbora za Siriju;

7. ustraje u važnosti uključivanja sirijskog civilnog društva te svih etničkih i vjerskih manjina u pregovore o budućnosti i upravljačkoj strukturi Sirije; potiče potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika za vanjske poslove i sigurnosnu politiku na pojačanu suradnju s regionalnim i lokalnim akterima u sukobu kao i na upornije pokušaje da se pronade zajednički temelj za postizanje mira kako bi se otvorila rasprava o budućnosti Sirije; naglašava da bi sirijski građani trebali moći sami procijeniti svoje potrebe u pogledu oporavka te poziva EU i države članice da dodijele odgovarajuća sredstva za ispitivanja namijenjena toj svrsi koja su lokalizirana i rodno osjetljiva te prilagođena kontekstu, a bavit će se potrebama u pogledu oporavka; naglašava da takve procjene ne smiju biti pod utjecajem Asadova režima, da moraju biti neovisne i da se moraju provesti prije pokretanja projekata;
8. pozdravlja naglasak stavljen na podupiranje otpornosti sirijskog stanovništva u okviru strategije EU-a za Siriju; naglašava da će sirijsko civilno društvo biti od ključne važnosti za ponovnu izgradnju socijalne kohezije i društvenog kapitala, promicanje pomirenja i pružanje osnovnih usluga u Siriji; poziva EU i države članice da povećaju svoju potporu usmjerenu na izgradnju kapaciteta stanovnika i civilnog društva Sirije, između ostalog, u suradnji s akterima koji promiču ljudska prava i jednakost, uključujući rodnu jednakost i prava manjina, demokraciju i osnaživanje, kao i među sirijskim izbjeglicama u egzilu u regiji ili u Europi; poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da u okviru dugoročnog planiranja za daljnje postupanje u Siriji u bliskoj suradnji sa sirijskim civilnim društvom razvije snažnu politiku dužne pažnje u pogledu ljudskih prava za buduće mjere obnove, uključujući okvir za praćenje s posebnim pokazateljima univerzalnih standarda u području ljudskih prava;
9. u tom kontekstu poziva na pružanje pojačane potpore za mirne i demokratske organizacije civilnog društva u Siriji i borce za ljudska prava, među ostalim i putem fonda Madad i Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju; poziva države članice da pruže praktičnu podršku za provedbu strategije EU-a za Siriju, kojom se uspostavlja čvrst i sveobuhvatan temelj za poboljšano djelovanje EU-a i u fazi sukoba i u fazi nakon njega;
10. naglašava da predstojeća peta ministarska konferencija o potpori za budućnost Sirije predstavlja ključnu priliku za EU i njegove države članice da donesu dugoročnu viziju promjene i trajne stabilizacije u Siriji te da o njoj raspravljaju; naglašava da bi takva dugoročna vizija trebala biti usmjerena na jačanje otpornosti sirijskog društva, poboljšanje životnih uvjeta i sprečavanje daljnjeg slabljenja javnih usluga učinkovitijim usmjeravanjem humanitarne pomoći putem temeljnih reformi, ukidanjem određenih sektorskih sankcija i podupiranjem obnove infrastrukture, uključujući zdravstvene usluge i obrazovanje, diljem zemlje, uz istodobno hitno jačanje potpore za kazneni progon ratnih zločina, teška kršenja ljudskih prava i upotrebu međunarodno zabranjenog oružja;

11. iznimno je zabrinut zbog pogoršanja humanitarnog stanja u zemlji u kojoj 60 % stanovništva, odnosno 12,4 milijuna ljudi nema redovan pristup dovoljno sigurnoj i hranjivoj hrani, a više od 500 000 djece mlađe od pet godina pati od posljedica zaostajanja u rastu; poziva EU i njegove države članice da u strateške prioritete za donatore uključe sredstva za život i novčane modalitete kako bi se ostvarila samodostatnost i zajamčilo da se humanitarnim financiranjem u Siriji odgovara na potrebe postizanja otpornosti i oporavka;
12. naglašava da više od 11,1 milijuna ljudi u Siriji i dalje treba humanitarnu pomoć; ponavlja da bi, s obzirom na gospodarsku krizu, stanje nesigurnosti opskrbe hranom i pandemiju bolesti COVID-19, hitno trebalo ukloniti sve prepreke humanitarnoj pomoći, uključujući one zbog sankcija kojima se nameću pretjerano složeni postupci za izuzeće u pogledu humanitarne pomoći, kako bi se osigurao pristup hrani, osnovnim zdravstvenim potrepštinama i medicinskoj pomoći u borbi protiv bolesti COVID-19; poziva EU da u tu svrhu blisko surađuje s novom vladom SAD-a; poziva na hitnu ponovnu uspostavu prekograničnog humanitarnog mehanizma pod mandatom Vijeća sigurnosti UN-a za najmanje 12 mjeseci, uključujući prekogranični pristup preko Baba al-Hawa; osuđuje činjenicu da se Rusija i dalje koristi svojim pravom veta kako bi mandat za prekograničnu pomoć učinila beskorisnim; poziva ESVD da podrži humanitarne nevladine organizacije u suočavanju s financijskim izazovima i da istraži mogućnost uspostave namjenskog mehanizma za dostavu humanitarne pomoći za partnere u Siriji kako bi se olakšao izravan prijenos humanitarnih sredstava, među ostalim podupiranjem sjednica na državnoj razini i razini EU-a među regulatorima financijskih usluga, bankama, nevladinim organizacijama i ministarstvima vanjskih poslova;
13. iznimno je zabrinut zbog brojnih izazova s kojima se suočavaju Sirijci, posebno raseljeni, pri izdavanju osnovnih osobnih dokumenata, uključujući osobne iskaznice, rodne listove, vjenčane ili smrtne listove te evidenciju imovine, što im onemogućuje pristup osnovnim uslugama kao što su zdravstvena skrb, obrazovanje i humanitarna pomoć; oštro osuđuje poteškoće s kojima se suočavaju Sirijke pri registraciji svoje djece, s obzirom na to da se sirijsko državljanstvo dodjeljuje djetetu po ocu;
14. izražava zabrinutost zbog nedostatka sigurnosti u pogledu stanovanja, zemljišta i prava vlasništva za Sirijce, kao i zbog zabrinjavajućeg donošenja zakona, politika i praksi od 2011., među ostalim zbog nedavne vladine zakonodavne izmjene kojom se izriče novčana kazna u iznosu od 8000 USD ili zapljena imovine kao sankcija protiv osoba koje nisu odslužile vojni rok prije navršene 43. godine;
15. zgrožen je uvjetima u pritvornim logorima al-Hol i Roj nakon smrtonosnog požara 27. veljače 2021. u al-Holu kada je najmanje troje djece umrlo, a njih 20 ozlijeđeno; izražava duboku zabrinutost zbog humanitarne situacije u pritvornom logoru al-Hol; duboko je zabrinut zbog iznimne nesigurnosti s kojom se suočavaju stanovnici logora i izražava zaprepaštenje zbog ubojstva člana osoblja Liječnika bez granica 24. veljače 2021. i ubojstva 20 osoba u siječnju 2021.; naglašava da pritvaranje nikada nije u najboljem interesu djeteta i da se djecu ne bi smjelo pritvarati samo na temelju sumnji da imaju obiteljske veze s naoružanim skupinama ili da članovi njihovih obitelji pripadaju oružanim skupinama; pozdravlja, kao prvi korak u tom smjeru, proaktivnu odluku belgijske vlade da odmah izvrši repatrijaciju belgijske djece mlađe od 12 godina

i, ovisno o slučaju, djece starije od 12 godina i njihovih majki; sa zanimanjem iščekuje brzu provedbu te odluke; s tim u vezi pozdravlja postupke repatrijacije koje su u prosincu 2020. provele Finska i Njemačka; žali zbog dosadašnjeg izostanka djelovanja država članica EU-a i nepostojanja koordinacije na razini EU-a s tim u vezi;

16. poziva države članice da izvrše repatrijaciju svih svojih državljana te da provedu istragu i izvrše kazneni progon osoba osumnjičenih za kaznena djela u skladu s međunarodnim standardima za pravedno suđenje; potiče države članice da povratnicima, uključujući brojnu djecu, pruže odgovarajuće usluge rehabilitacije i reintegracije;
17. pozdravlja obvezu koju je Unija preuzela u smislu daljnjeg pružanja humanitarne pomoći sirijskim susjedima, koji su prihvatili milijune izbjeglica; osim toga, poziva EU da nastavi podupirati Agenciju UN-a za pomoć palestinskim izbjeglicama iz Sirije i ugroženu zajednicu palestinskih izbjeglica iz Sirije; međutim, poziva države članice da se još čvršće obvežu u pogledu podjele odgovornosti kako bi se izbjeglicama koje bježe iz ratnih zona u Siriji omogućilo da na temelju preseljenja i programa humanitarnog prihvata te jednostavnijim postupkom spajanja obitelji ili fleksibilnijim viznim režimom pronađu zaštitu izvan granica neposrednog susjedstva; podsjeća da su dostatno dugoročno financiranje i programiranje ključni za pružanje potpore interno raseljenim osobama i izbjeglicama izvan ciklusa humanitarnog programa kako bi se pronašla trajna rješenja za raseljene osobe;
18. poziva EU i njegove države članice da se strogo pridržavaju načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja i odbacuje pojam „sigurnih zona” duž granice na sjeveroistoku Sirije; naglašava da bi prisilno preseljenje sirijskih izbjeglica ili interno raseljenih osoba u to područje, te svako djelovanje kojem je cilj etničko čišćenje, činilo ozbiljno kršenje članka 3. Europske konvencije o ljudskim pravima, međunarodnog prava o izbjeglicama i humanitarnog prava, što se može smatrati zločinom protiv čovječnosti ili genocidom; ustraje u tome da takva područja ne primaju pomoć EU-a za stabilizaciju ili razvoj; podsjeća da se, kako bi se poštovalo načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, vraćanje izbjeglica uvijek mora provesti na siguran, dobrovoljan i dostojanstven način te da su trenutačne okolnosti takve da kategorički sprječavaju takva kretanja; u tom je pogledu zgrožen nedavnom odlukom Danskog odbora za žalbe izbjeglica kojom se podržavaju odluke o neobnavljanju boravišnih dozvola za nekoliko izbjeglica iz južne regije Rif Dimaswhq u Siriji te podsjeća da je od 2019. Danska jedina država članica EU-a koja je odbila produljiti boravišne dozvole za sirijske državljane te ih je u nekim slučajevima čak i ukinula;
19. poziva države članice da zauzmu pragmatičan pristup i ponovno razmotre svoje kriterije za spajanje obitelji, s obzirom na to da je praktički nemoguće dobiti potrebne jezične potvrde jer to iziskuje putovanje u Libanon ili Irak tijekom trenutačne pandemije, pri čemu su prelasci granice znatno ograničeni, a takva putovanja predstavljaju dodatne opasnosti;
20. potiče turske vlasti da se suzdrže od premještanja sirijskih državljana iz okupiranih područja u sjeveroistočnoj Siriji, da ih ne pritvaraju niti kazneno gone u Turskoj te da odmah dopuste svim pritvorenima da stupe u kontakt sa svojim obiteljima, bez obzira na to nalaze li se u Turskoj ili u inozemstvu; apelira na to da se svi pritvorenici iz Sirije koji su premješteni u Tursku smjesta vrate na okupirana područja u Siriji;

21. oštro osuđuje nekažnjavanje počinitelja teških kaznenih djela u Siriji; smatra da stalno dolazi do novih zlodjela jer nitko za njih ne snosi odgovornost, a time se povećava i patnja žrtava; stoga inzistira na potrebi za time da se sve počinitelje pozove na odgovornost i da se pruži odšteta žrtvama; naglašava da se s pružanjem pravde žrtvama u odnosu na nestale, otete i proizvoljno pritvorene osobe, potporom obiteljima, demobilizacijom djece boraca, pružanjem sveobuhvatne psihosocijalne potpore, posebno za djecu i žrtve seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, te očuvanjem i obnovom ključne osobne dokumentacije ne može čekati do kraja sukoba; stoga potiče EU i njegove države članice da pojačaju svoju potporu postupcima koje vode predstavničke skupine Sirijaca;
22. ustraje u tome da bi EU trebao poduzeti više mjera u tom području, uključujući donošenje strategije za odgovornost za najteže zločine počinjene u Siriji, kojom se također odražava važna uloga država članica u tom pogledu; poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i povjerenika EU-a za pravosuđe da preuzmu proaktivnu ulogu u tom pitanju, posebno u izgradnji kapaciteta država članica i trećih zemalja za primjenu načela univerzalne jurisdikcije u svojim nacionalnim pravnim sustavima; potiče države članice da podrže odluku Nizozemske o kaznenom progonu Sirije zbog povrede dužnosti u skladu s Konvencijom UN-a protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka s ciljem pokretanja postupka pred Međunarodnim sudom; ponavlja svoj poziv EU-u i njegovim državama članicama da ostvare vidljiv napredak u pogledu uspostave suda za ratne zločine počinjene u Siriji dok predmet ne bude predan Međunarodnom kaznenom sudu; poziva države članice da pruže svu potrebnu podršku međunarodnom, nepristranom i neovisnom mehanizmu; apelira na sve države članice da poduzmu sve potrebne mjere kako bi svi osumnjičeni počinitelji bili privedeni pravdi; pozdravlja uspješne napore za provođenje pravde na temelju načela univerzalne jurisdikcije u Njemačkoj, Francuskoj i Austriji; potiče sve države članice da poboljšaju svoje nacionalne pravne okvire u pogledu kaznenog progona masovnih zločina, da podupiru i ulažu slične napore kako bi se pojedinci koji su osumnjičeni za ratne zločine i zločine protiv čovječnosti priveli pravdi, u skladu s nacionalnim zakonima, te da provedu istragu i kazneni progon građana EU-a odgovornih za zločine protiv čovječnosti u Siriji; u tom kontekstu izričito preporučuje da se na suđenjima osobama odgovornima za zločine u sukobima u Siriji koja će se voditi u EU-u zajamči da žrtve tijekom sudskog postupka mogu sigurno svjedočiti, po mogućnosti osobno ili alternativno putem videoveze, te da im se pruži mogućnost da prate sudski postupak;
23. izražava zabrinutost zbog politički motiviranog uznemiravanja i sve većeg sustavnog zastrašivanja i transnacionalne represije pripadnika sirijske dijaspore, kao što su vladini kritičari i borci za ljudska prava te osuđuje takve postupke; poziva države članice da zajamče potpunu sigurnost izbjeglica i da proaktivno rade na uklanjanju prekogranične represije;
24. potiče članove globalne koalicije za borbu protiv Daiša da se prioritarno posvete utvrđivanju sudbine osoba koje je oteo Daiš, među ostalim podupiranjem uspostave centraliziranog civilnog tijela ili kontaktne točke s timom na svim područjima koje ta tijela kontroliraju kako bi se registrirali slučajevi nestalih osoba koje je oteo Daiš i s drugim tijelima u Siriji koordiniralo prikupljanje informacija o nestalim osobama;

25. odlučno poziva sve države članice da osiguraju potpuno poštovanje Odluke Vijeća 2013/255/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Sirije⁷, posebno kad je riječ o zamrzavanju imovine pojedinaca koji su navedeni na popisu i ograničavanju prihvata osoba koje imaju koristi od režima u Siriji ili ga podupiru; odlučno poziva EU i njegove države članice da prošire popis osoba na koje se primjenjuju ciljane sankcije kako bi se u njega uključili sirijski i ruski civilni i vojni zapovjednici koji su vjerojatno bili upleteni u ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i druga teška kršenja u sjeverozapadnoj Siriji, među ostalim ona obuhvaćena konceptom zapovjedne odgovornosti; ponavlja da je važno zajamčiti da restriktivne mjere EU-a protiv Sirije dosljedno uključuju humanitarna izuzeća ili jasno isključuju humanitarne aktivnosti iz njihova područja primjene kako bi se osigurala njihova usklađenost s obvezama država u okviru međunarodnog humanitarnog prava;
26. zgrožen je količinom oružja i streljiva proizvedenog u EU-u koje završava u rukama Daiša u Siriji i Iraku; napominje da Bugarska i Rumunjska nisu efektivno primijenile Zajedničko stajalište 2008/944/ZVSP o izvozu oružja u pogledu ponovnih prijenosa koji su u suprotnosti s potvrdama o krajnjem korisniku; poziva sve države članice da u budućnosti odbijaju takve prijenose, osobito u SAD i Saudijsku Arabiju, i poziva ESVD i države članice, a posebno Bugarsku i Rumunjsku, da u kontekstu Radne skupine za izvoz konvencionalnog oružja (COARM), ali i javno na sjednici Pododbora za sigurnost i obranu EP-a (SEDE) pojasne koje su korake poduzele u vezi s tim pitanjem; poziva ESVD da prione rješavanju mnogih slučajeva koji su otkriveni u okviru nedavnog izvješća društva Conflict Armament Research te da istraži djelotvornije metode za procjenu rizika preusmjerenja u okviru COARM-a i drugih relevantnih foruma, što uključuje, u kontekstu postupka revizije, obvezu država članica da odbiju dozvolu za izvoz ako postoji jasan rizik da bi se izvezena vojna tehnologija ili oprema mogla iskoristiti u druge svrhe; poziva na pokretanje istrage o tom pitanju;
27. i dalje je uznemiren zbog nestanka braniteljice ljudskih prava i dobitnice Nagrade Saharov Razan Zaitune, koju je navodno otela oružana skupina Džaiš al-Islam u prosincu 2013. u Dumi; traži da se osnuje međuinstitucijska radna skupina EU-a za koordinaciju i jačanje napora kako bi se utvrdilo gdje se nalazi i osiguralo njezino oslobađanje;
28. podsjeća na to da sve mjere poduzete u cilju borbe protiv Daiša i drugih terorističkih skupina koje je takvima obilježilo Vijeće sigurnosti UN-a moraju biti strogo u skladu s međunarodnim pravom; osuđuje aktualne vojne intervencije trećih zemalja, uključujući SAD i Izrael i poziva države članice i njihove saveznike, a posebno SAD, da zajamče transparentnost, odgovornost i potpunu usklađenost s međunarodnim humanitarnim pravom i pravom o ljudskim pravima u okviru svojeg sudjelovanja u naporima međunarodne koalicije te svoje vojne suradnje sa stranama uključenima u sukob;
29. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica EU-a, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, posebnom izaslaniku UN-a i Arapske lige za Siriju, članovima

---

⁷ SL L 147, 1.6.2013., str. 14.

Međunarodne skupine za potporu Siriji te svim stranama uključenima u sukob u Siriji.